

DETEKTIV ZA ZELENO ZAVAJANJE

aktivnost iz zbirke **Metodoloških orodij₂**

Ustvarjena v okviru projekta GreenGate₂.

Projekt GreenGate2 (reg. n. 2023-2-CZ01-KA220-YOU-000174554) je sofinanciral program Evropske unije Erasmus+. Ustvarjena v okviru projekta GreenGate.

Sofinancirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA).

Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Partnerji:

Sofinancira
Evropska unija

Detektiv za zeleno zavajanje

UVOD

Niso vsi „okolju prijazni“ izdelki tako zeleni, kot se zdijo! V tej aktivnosti boste pogledali slike izdelkov in njihove bleščeče, prepričljive oglase – tako kot to počnejo pravi potrošniki. Na podlagi videnega boste presodili, kateri izdelek je boljši za ljudi in planet.

A pozor – nekatere trditve vas lahko zavajajo z zelenim zavajanjem! Skupaj boste razkrili resnico, ki se skriva za slikami, polnimi narave.

Cilj: Udeleženci bodo spoznali in razumeli različne strategije zelenega zavajanja.

Čas: 30 min

Kraj: v učilnici

Pripomočki: ▷ 4 piši-briši table
▷ flomastri
▷ natisnjeni delovni listi 1–4 (Priloga)

MOTIVACIJA

Spodbudite razpravo o certifikatih in oznakah, ki jih najdemo na kozmetičnih izdelkih. Udeležence vprašajte, katere certifikate že poznajo. Predpostavite, da razumejo osnovne razlike med naravno in konvencionalno kozmetiko. Razpravo izkoristite za vpogled v njihovo poznavanje oznak in standardov v kozmetični industriji.

V tej aktivnosti izraz »naravna kozmetika« pomeni izdelke, narejene iz sestavin naravnega izvora in nežno predelane – brez naftnih derivatov ali agresivnih kemikalij. Toda bodite previdni: v svetu lepote izraz »naravno« ni zakonsko opredeljen, zato ga lahko blagovne znamke uporabljajo le zato, da zvenijo okolju prijazno.

JEDRO

Udeležence razdelite v štiri skupine.

Vsaki skupini dajte en delovni list, ki ustreza določenemu izdelku, skupaj s piši-briši tablo in flomastri.

- Skupine z delovnimi listi 1 in 2 se bodo osredotočile na šampon Eco-Lux.
- Skupine z delovnimi listi 3 in 4 se bodo osredotočile na šampon Pure Harmony.

V petih minutah naj vsaka skupina zbere čim več informacij o svojem izdelku s pomočjo delovnih listov ter zapiše ključne ugotovitve na piši-briši tablo.

Nato naj se skupine, ki obravnavajo isti izdelek, združijo, izmenjajo svoje ugotovitve in skupaj pripravijo kratko predstavitev za skupino, ki preučuje drug izdelek. Za ta del imajo na voljo 8 minut.

Vsaka združena skupina nato v 2 minutah predstavi svoje ugotovitve drugi skupini.

Na koncu bodo udeleženci glasovali, kateri izdelek je bolj trajnosten, ter se vključili v razpravo o razlogih za svojo izbiro.

ZAKLJUČEK

Razmislite ali zapišite svoje ideje o tem, kaj je zeleno zavajanje in kje ga opazite pri teh izdelkih.

Čeprav se šampon Eco-Luxe zdi trajnostna in etična izbira, je pomembno prepoznati možnost zelenega zavajanja. S prepoznavanjem znakov zelenega zavajanja lahko potrošniki sprejemajo bolj premišljene odločitve o izdelkih, ki jih kupujejo.

Kazalniki zelenega zavajanja pri šamponu Eco-Luxe:

- **Nejasne in zavajajoče trditve** – Oglas uporablja izraze, kot so "bujni, živahni deževni gozd" in "neokrnjeni gorski izviri", da ustvari podobo čistosti in trajnosti, vendar ne navaja konkretnih informacij o izvoru sestavin.
- **Poudarek na videzu, ne vsebini** – Oglas prikazuje lepoto deževnega gozda in sijoče lase ženske, a ne nudi nobenih dokazov o učinkovitosti šampona ali njegovih okoljskih prednostih.
- **Uporaba modnih izrazov** – kot so "podnebno ozaveščen", "brez odpadkov" in "ni testirano na živalih", ustvarjajo vtis etičnega in trajnostnega izdelka, a brez podrobnosti, ki bi te trditve podprle.
- **Vsebnost škodljivih sestavin** – Čeprav oglas izpostavi, da je izdelek "brez parabenov", ne omeni prisotnosti drugih potencialno škodljivih snovi, kot so BHT in SLS, ki lahko negativno vplivajo na zdravje ljudi.

Kazalniki, zakaj je Pure Harmony morda bolj prijazen do zdravja in okolja:

- **Verodostojni neodvisni certifikati** – NATRUE (naravne in ekološke sestavine), FairTrade (spodobni delovni pogoji in pravičnejša obravnava kmetov in delavcev), ter Vegan (brez sestavin, ki izvirajo iz ali so pridobljene z uporabo živali).
- **Izvor sestavin** – Vse sestavine so rastlinskega izvora in vir teh sestavin je jasno naveden.

Infobox

Glavno sporočilo:

- Bodite kritični potrošniki: ne zaupajte slepo trditvam trženja.
 - **Pozorni bodite na besede, ki so trenutno v trendu**, kot so »okolju prijazen«, »naraven«, »zelen« in »trajnosten« – pogosto jih uporabljajo brez jasnih opredelitev.
 - **Bodite skeptični do nejasnih trditev:** »Zmanjša vaš ogljični odtis« – za koliko? »Izdelano iz naravnih sestavin« – v kakšnem odstotku?
 - **Skriti kompromisi:** izdelek je morda reciklabilen, vendar izdelan iz škodljivih kemikalij.
 - **„Zelene“ lastnosti, ki niso pomembne:** trditev, da je izdelek „brez CFC“, čeprav so CFC-ji prepovedani že desetletja.
 - **Pomanjkanje preglednosti in dokazov:**
 - ◇ Pomanjkanje certifikatov, ki jih je podelila neodvisna certifikacijska agencija: neodvisni certifikati (kot je Fair Trade) zagotavljajo večjo verodostojnost glede pridobivanja ali proizvodnje, vendar to ne pomeni, da izdelek nima nobenega vpliva na okolje ali zdravje.
 - ◇ Brez jasne razlage njihovega vpliva na okolje: Kako zmanjšujejo svoj ogljični odtis? Od kod prihajajo njihovi materiali?
 - ◇ Ustvarjanje lažnih certifikatov: Bodite previdni pri oznakah, ki na prvi pogled delujejo uradno, v resnici pa si jih podjetja izmislijo sama – kot na primer te:

<https://eyeondesign.aiga.org/cruelty-free-dont-believe-all-the-cute-bunny-labels/>

- Raziščite ozadje: Ne ustavite se pri oglasih – preverite dejanske prakse podjetja.
 - **Osredotočanje na en majhen "zeleni" vidik:** Podjetje lahko izpostavi reciklirano embalažo, hkrati pa zamolči dejstvo, da njihova proizvodnja močno onesnažuje okolje.
 - **Poudarjanje enega "zelenega" izdelka, medtem ko ostali niso:** ena sama „okolju prijazna“ linija izdelkov ne pomeni, da je celotno podjetje trajnostno.
- **Podpirajte resnično trajnostna podjetja:** izberite podjetja, ki so transparentna glede svojega vpliva na okolje in imajo preverljive certifikate.

VEČ INFORMACIJ

<https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20240111STO16722/stopping-greenwashing-how-the-eu-regulates-green-claims>

<https://earth.org/all-you-need-to-know-about-the-eus-new-greenwashing-directive/>

[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2023/0085\(COD\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2023/0085(COD)&l=en)

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240112IPR16772/meps-adopt-new-law-banning-greenwashing-and-misleading-product-information>

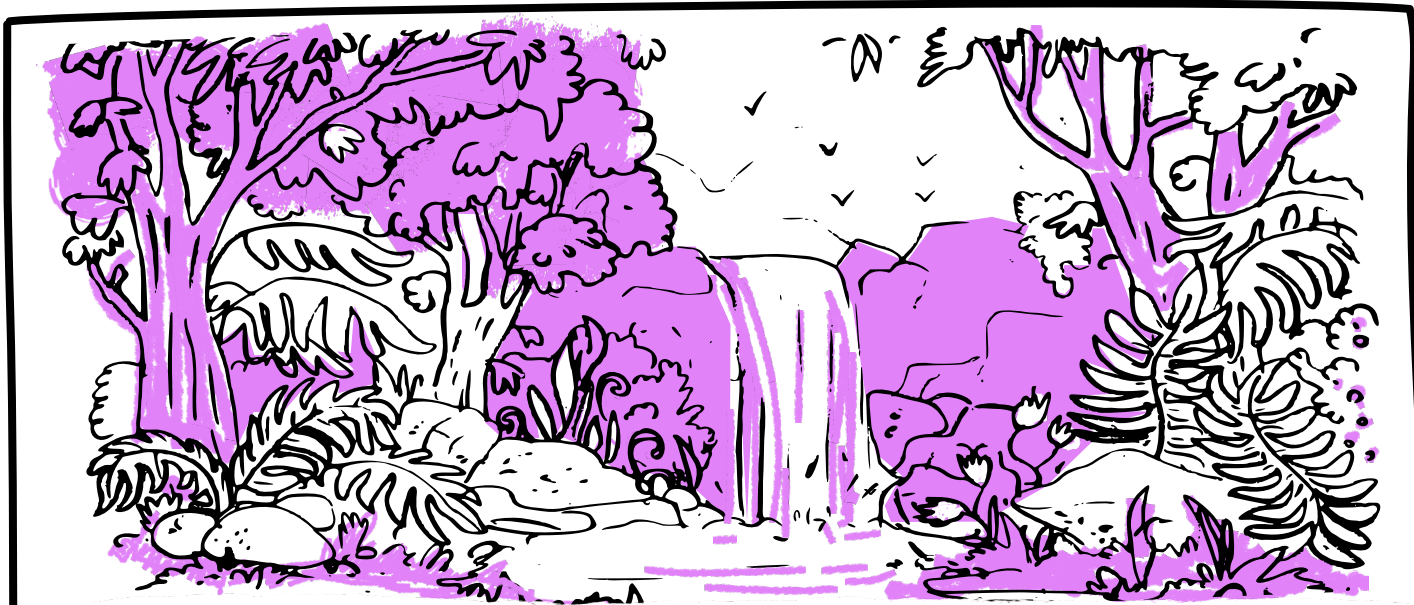
Ste pripravljeni na novo nalogo?
Super – zdaj je čas, da postanemo iskreni! 🌱✨ Preoblikovali bomo oglas za šampon Eco-Luxe tako, da bo 100 % transparenten – brez praznih besed, brez lažnega eko-navdiha, samo dejstva, ki jim Gen Z lahko dejansko zaupa. ♻️🌿 Kdo je za? 🙌

Udeleženci naj preoblikujejo oglas za šampon Eco-Luxe. Tukaj je nekaj smernic, kako ga izboljšati:

- ✅ Iskreno o sestavinah - Navedite več informacij o izvoru sestavin in proizvodnem procesu, da povečate preglednost.
- ✅ Dejanske prednosti – Namesto nejasnih trditev, kot je »čist in hranilen« (kaj to sploh pomeni?), se osredotočite na dejanske učinke šampona in se izognite zavajajočim in praznim obljubam.

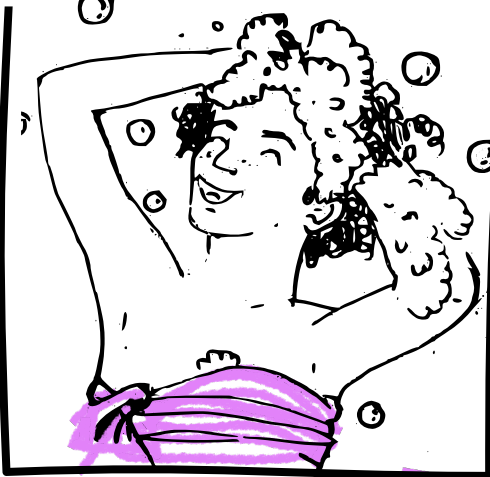

Priloga Delovni list 1.

ČISTO. TRAJNOSTNO. ECO-LUXE NI LE ŠAMPON - JE REVOLUCIJA V NEGI LAS, KI MISLI TUDI NA NARAVO.

OBOGATEN Z RASTLINSKIMI SEŠTAVINAMI, TRAJNOSTNO NABRANIMI V DIVJINI, IN 100 % ETIČNŌ PRIDOBLENIMI SEŠTAVINAMI. ECO-LUXE VAM DAJE SIJOC VIĐEZ, KI SI GA ZASLUŽITE, NE DA BI ŠKODOVALI PLANETU.

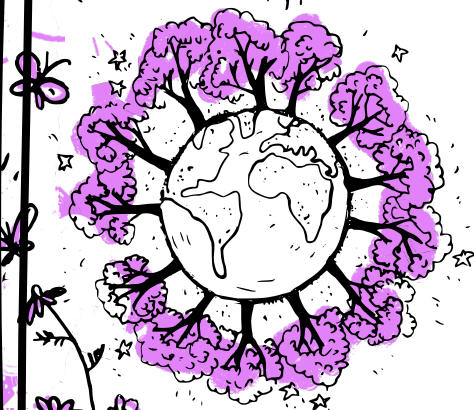
BREZ TOKSINOV. SAMO ESENCA NARAVE V 100 % BIORAZGRADLJIVI ŠTEKLENIČKI. KER SI VAŠI LASJE ZASLUŽIJO RAZKOŠJE BREZ SLABE VESTI.

VSAKA NJEGOVA UPORABA JE ZMAGA ZA VAS IN PLANET. ECO-LUXE JE OKOLJU PRIJAZEN, BREZ NEGATIVNIH VPLIVOV NA VODO IN SLEDI VIZIJI PRIHODNOSTI BREZ ODPADKOV.

ECO-LUXE

ECO-LUXE: KER LAHKO TUDI SKRIB ZA PLANET IZGLEDA SIJAJNO. 🌍🌱💚

Priloga Delovni list 2.

Razvajte svoje čute s šamponom Eco-Luxe, harmonično mešanico najkakovostnejših naravnih sestavin in kristalno čiste gorske vode. Ta razkošni šampon, ustvarjen z mislijo na nego in trajnost, vaše lase neguje in obnavlja ter jih pušča mehke, sijoče in zdrave.

Sestavine:

Water, Coconut Oil, Argan Oil, Aloe Vera, Essential Oils of Lavender and Rosemary, Citric acid, Glycerin, Hydrolyzed Wheat Protein, Panthenol, SLS, Xantan Gum, Urtica Dioica Leaf Extract, BHT, Parfum.

Uporaba:

Nanesite primerno količino šampona Eco-Luxe na mokre lase. Nežno vmasirajte.

Temeljito izperite. Po potrebi ponovite.

Za najboljše rezultate uporabite po šamponiranju še balzam Eco-Luxe.

Shranjevanje:

Hranite na hladnem in suhem mestu. Zaščitite pred neposredno sončno svetlobo.

Opozorilo:

Izdelek ni namenjen diagnosticiranju, zdravljenju ali preprečevanju bolezni.

V primeru neželenih reakcij prekinite uporabo in se posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom.

Priloga Delovni list 3.

BREZ TRIKOV. BREZ PRAZNIH OBLJUB. SAMO ŠAMPON, KI RESNIČNO DELUJE.

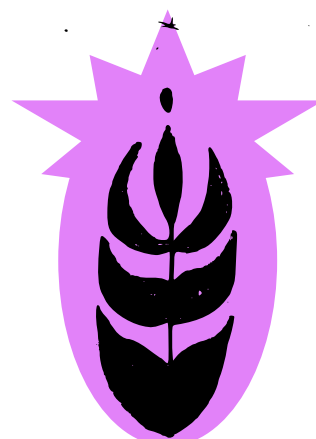

NAREJEN IZ SESTAVIN, KI OPRAVLJAJO SVOJO NALOGO - VLAŽIJO, KREPIJO IN OHRANJAJO SVEŽINO LAS BREZ UPORABE AGRESIVNIH KEMIKALIJ.

KOKOSOVO OLJE ZA VLAŽENJE. ARGANOVO OLJE ZA KREPITEV. ALOE VERA ZA POMIRJANJE. SIVKA IN ROŽMARIN ZA PRIJETNO DIŠAVO.

MEHKI, ZDRAVI LASJE BREZ ODVEČNIH SKRBI. TO JE PRAVI SLOG.

~ PURE ~
• HARMONY •

ŠAMPON PURE HARMONY. PREPROST. UČINKOVIT. LASE, KI VEDO, KAJ HOČEJO.

Priloga Delovni list 4.

Doživite harmonijo narave s šamponom Pure Harmony. Ta nežen, a učinkovit šampon, izdelan iz najkakovostnejših naravnih sestavin, lase nežno očisti in nahrani ter jih pusti mehke, sijoče in zdrave.

Sestavine:

Water, Coconut oil*, Argan Oil*, Aloe Vera*, Essential Oils of Lavender and Rosemary*

* Ekološko kokosovo olje: hladno stisnjeno kokosovo olje iz trajnostno pridelanih kokosov.

Arganovo olje iz pravične trgovine: etično pridobljeno iz maroških zadrug.

Naravna aloe vera: ročno nabrana v puščavi.

Eterična olja sivke in rožmarina: organska eterična olja, destilirana iz sivke in rožmarina.

Uporaba:

Nanesite majhno količino šampona Pure Harmony na mokre lase. Nežno vmasirajte.

Temeljito izperite. Po potrebi ponovite.

Shranjevanje:

Hranite na hladnem in suhem mestu. Zaščitite pred neposredno sončno svetlobo.

Opozorilo:

Izdelek ni namenjen diagnosticiranju, zdravljenju ali preprečevanju bolezni.

V primeru neželenih reakcij prekinite uporabo in se posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom.

